

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อสภาพปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด ในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลนาหว้า อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม เป็นการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. วิธีการสร้างและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร (Population) ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลนาหว้า อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 9,357 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลนาหว้า อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 384 คน การหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการคำนวณจากสูตรของ Yamane (1973, p. 127 อ้างถึงใน อรุณ จิรวัดมณีกุล, 2552, หน้า 32) โดยมีวิธีการคำนวณจากสูตร ดังต่อไปนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

แทนค่า N = จำนวนประชากรทั้งหมดที่ศึกษา

e = ค่าความคาดเคลื่อนของตัวอย่างไม่เกินร้อยละ .05

n = จำนวนขนาดตัวอย่างที่กำหนดได้

$$n = \frac{9,357}{1+9,357(0.05)^2}$$

$$n = 383.60$$

ดังนั้น การศึกษาวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่าง 384 คน

การสุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling) และการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) เพื่อให้ได้จำนวนตัวอย่างมากน้อยตามสัดส่วนของจำนวนประชากรในแต่ละหมู่บ้าน ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ได้แบ่งหมู่บ้านออกเป็น 2 หมู่บ้าน คือ บ้านนาหว้า และบ้านนางัว ซึ่งใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 384 คน มีสูตรในการคำนวณ ดังนี้

$$\text{สูตรการคำนวณสัดส่วน} = \frac{\text{จำนวนประชากรทั้งสิ้น} \times \text{จำนวนประชากรรวมในแต่ละหมู่บ้าน}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$$

ผู้วิจัยสามารถกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนขนาดของประชากรกลุ่มตัวอย่างในแต่ละหมู่บ้าน ได้ดังตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ชื่อบ้าน	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
- หมู่ 1 บ้านนาหว้า	806	33
- หมู่ 2 บ้านนาหว้า	902	37
- หมู่ 3 บ้านนาหว้า	1,165	48
- หมู่ 4 บ้านนาหว้า	1,387	57
- หมู่ 5 บ้านนาหว้า	1,607	66
- หมู่ 6 บ้านนางัว	1,002	41
- หมู่ 7 บ้านนางัว	1,456	60
- หมู่ 8 บ้านนางัว	1,032	42
รวมทั้งหมด	9,357	384

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้น จากกรอบแนวคิดที่ได้ศึกษาค้นคว้า รวบรวมมาจากหนังสือวิทยานิพนธ์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้กำหนดเครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบ แบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน แบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเสพยาเสพติดของคนในชุมชน เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ

ลักษณะแบบสอบถาม ในตอนที่ 2 ผู้วิจัยกำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถาม ระบุระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเสพยาเสพติดของคนในชุมชน ว่าอยู่ในระดับใด ทั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดคะแนนในการตอบแบบสอบถามออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

เห็นด้วยมากที่สุด ให้ค่าคะแนนเท่ากับ 5

เห็นด้วยมาก ให้ค่าคะแนนเท่ากับ 4

เห็นด้วยปานกลาง ให้ค่าคะแนนเท่ากับ 3

เห็นด้วยน้อย ให้ค่าคะแนนเท่ากับ 2

เห็นด้วยน้อยที่สุด ให้ค่าคะแนนเท่ากับ 1

คำถามเป็นแบบ Rating Scale 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของ Best, J.W. (1993 อ้างถึงใน สนิท พันธุ์พินิจ, 2554, หน้า 155) ดังนี้

4.50 – 5.00 หมายถึง ส่งผลต่อการเสพยาเสพติดในระดับมากที่สุด

3.50 – 4.49 หมายถึง ส่งผลต่อการเสพยาเสพติดในระดับมาก

2.50 – 3.49 หมายถึง ส่งผลต่อการเสพยาเสพติดในระดับปานกลาง

1.50 – 2.49 หมายถึง ส่งผลต่อการเสพยาเสพติดในระดับน้อย

1.00 – 1.49 หมายถึง ส่งผลต่อการเสพยาเสพติดในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 สภาพปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในชุมชน เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ

ลักษณะแบบสอบถาม ในตอนที่ 3 ผู้วิจัยกำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถาม ระบุระดับสภาพปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในชุมชน ว่าอยู่ในระดับใด ทั้งนี้ ผู้วิจัย กำหนดคะแนนในการตอบแบบสอบถามออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

เห็นด้วยมากที่สุด ให้ค่าคะแนนเท่ากับ 5
 เห็นด้วยมาก ให้ค่าคะแนนเท่ากับ 4
 เห็นด้วยปานกลาง ให้ค่าคะแนนเท่ากับ 3
 เห็นด้วยน้อย ให้ค่าคะแนนเท่ากับ 2
 เห็นด้วยน้อยที่สุด ให้ค่าคะแนนเท่ากับ 1

คำถามเป็นแบบ Rating Scale 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของ Best, J.W. (1993 อ้างถึงใน สีน พันธุ์พิณีจ, 2554, หน้า 155) ดังนี้

4.50 – 5.00 หมายถึง เป็นปัญหาในระดับมากที่สุด
 3.50 – 4.49 หมายถึง เป็นปัญหาในระดับมาก
 2.50 – 3.49 หมายถึง เป็นปัญหาในระดับปานกลาง
 1.50 – 2.49 หมายถึง เป็นปัญหาในระดับน้อย
 1.00 – 1.49 หมายถึง เป็นปัญหาในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญห การแพร่ระบาดของยาเสพติดในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลนาหว้า อำเภอนาหว้า จังหวัด นครพนม แบบสอบถาม เป็นคำถามลักษณะปลายเปิด(Open-ended Questions)

วิธีการสร้างและหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ

เพื่อให้เครื่องมือในการวิจัยมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับกรอบแนวคิด ของการวิจัยมากที่สุด ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือการวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาวิธีการสร้างจากหลักการแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อสภาพปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในเขตพื้นที่ เทศบาลตำบลนาหว้า อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม เพื่อกำหนดขอบเขตเนื้อหา นำมา เป็นกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถาม แล้วมากำหนดกรอบการสร้างแบบสอบถาม ตลอดจนแนวทางการออกแบบให้ครอบคลุม โดยกำหนดข้อคำถามให้มากไว้ก่อน

แล้วนำมาคัดกรองตรวจสอบอีกครั้ง เพื่อให้ได้ข้อคำถามที่ตรงกับกรอบแนวคิดของการวิจัยมากที่สุด

2. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจแก้ไขเนื้อหา และความถูกต้อง

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสร็จเรียบร้อยแล้ว เสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบข้อมูลในแบบสอบถาม เพื่อรับทราบคำแนะนำข้อเสนอแนะ

4. นำแบบสอบถามเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้รับคำแนะนำแล้ว มาปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่บกพร่อง

5. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจหาความสมบูรณ์ ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และการใช้สำนวนภาษา (Wording) เพื่อพิจารณาแก้ไขข้อคำถามในแบบสอบถาม (Format) ให้มีข้อความที่เหมาะสมสามารถนำไปใช้ได้ โดยมีผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ดังนี้

5.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตติ กิตติเลิศไพศาล

5.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชาคริต ชาญชิตปรีชา

5.3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชาติชัย อุดมกิจมงคล

5.4 พันตำรวจโท ประสาท ปาปะชา รองผู้กำกับการป้องกันปราบปราม

สถานีตำรวจภูธรนาหว้า

5.5 พันตำรวจตรี วิภูษิต เป็รื่องธรรมกุล สารวัตรป้องกันปราบปราม

สถานีตำรวจภูธรนาหว้า

พิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามตัวแปร โดยมีเกณฑ์ การพิจารณาดังนี้

+1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามตรงหรือสอดคล้องกับนิยามตัวแปร

0 เมื่อไม่แน่ใจหรือข้อคำถามมีลักษณะคลุมเครือไม่ชัดเจน

-1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามไม่ตรงหรือไม่สอดคล้องกับนิยามตัวแปร

จากนั้นนำมาหาค่าตรงกันความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม (Index of Item

Objective Congruence : IOC) (สมนึก ภัททิยธนี, 2551)

$$\text{สูตร } IOC = \frac{\sum X}{N}$$

IOC หมายถึง ดรรชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับความมุ่งหมาย

$\sum X$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

การพิจารณาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จากการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ในทุกข้อคำถามนั้นมีค่าเท่ากับ 1.00 หากข้อคำถามที่มีค่า .50–1.00 จะคัดเลือกไว้ และข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ต่ำกว่า .50 จะพิจารณาปรับปรุงหรือไม่คัดเลือกไว้ ผลการพิจารณาปรากฏว่าการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ในทุกข้อคำถามนั้นมีค่าเท่ากับ 1.00

6. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับประชาชนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน หลังจากนั้นนำมาหาค่าความเชื่อมั่นโดยการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha – Coefficient) ด้วยวิธีการของ Cronbach ทั้งนี้ทำการวิเคราะห์แบบสอบถามด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ กำหนดค่าความเชื่อมั่นไม่ต่ำกว่า 0.70 จึงจะถือว่าแบบสอบถามนั้นใช้ได้ โดยได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามดังนี้

6.1 แบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อการเสพยาเสพติดของคนในชุมชน .972

6.2 แบบสอบถามสภาพปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในชุมชน .925

7. นำร่างแบบสอบถามเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบอีกครั้ง

8. จัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ และนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลในการวิจัย ปัจจัยที่มีผลต่อสภาพปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลนาหว้า อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอนำหนังสือเก็บรวบรวมข้อมูล จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ถึงนายกเทศมนตรีตำบลนาหว้า อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เทศบาลตำบลนาหว้า
2. ส่งแบบสอบถามไปให้ผู้ที่เกี่ยวข้องพร้อมชี้แจงรายละเอียด ความมุ่งหมายของการออกแบบสอบถามนี้ เพื่อทำความเข้าใจให้ตรงกันในการตอบแบบสอบถาม
3. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง และการลงพื้นที่จริง เพื่อนำแบบสอบถามไปแจกแก่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 384 คน ซึ่งเป็นประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลนาหว้า อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป
4. ตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เพื่อนำแบบสอบถามไปประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้คืนมานำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ เพื่อดำเนินการจัดทำข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบสอบถาม
2. ตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วลงรหัสตามแบบการลงรหัส (Coding Form)
3. ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล
 - 3.1 แบบสอบถามตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
 - 3.2 แบบสอบถาม ตอนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเสพติดของยาเสพติดของคนในชุมชน และตอนที่ 3 สภาพปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในชุมชน แยกเป็นแบบ

มาตรฐาน 5 ระดับ วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4. การทดสอบสมมติฐาน โดยการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชน ต่อสภาพปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลนาหว้า อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม ตามคุณลักษณะส่วนบุคคล โดยใช้สถิติค่า t-test และ F-test ชนิดการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)

5. การทดสอบสมมติฐานเพื่อศึกษาอิทธิพลของปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านเพื่อน ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในชุมชน ที่ส่งผลต่อสภาพปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในชุมชน ในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลนาหว้า อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. วิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลนาหว้า อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม จากแบบสอบถามปลายเปิด ใช้ค่าความถี่และค่าร้อยละ โดยวิธีพรรณนาวิเคราะห์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่

1.1 ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ (IOC : Index of Consistency)

1.2 ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ และรายด้าน โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

2. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

2.1 ค่าความถี่ (Frequency)

2.2 ค่าร้อยละ (Percentage)

2.3 ค่าเฉลี่ย (Mean)

2.4 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

3.1 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อสภาพปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลนาหว้า อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม ตามคุณลักษณะส่วนบุคคล ผู้วิจัยใช้สถิติ t-test ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 กรณีที่ตัวแปรอิสระมี 2 กลุ่ม และใช้วิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ในกรณีที่ตัวแปรอิสระมีมากกว่า 2 กลุ่ม เมื่อพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's test)

3.2 การศึกษาอิทธิพลของปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านเพื่อน ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในชุมชน ที่ส่งผลต่อสภาพปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในชุมชน ในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลนาหว้า อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05